

ARBEIDSHOF TE BRUSSEL

ARREST

OPENBARE TERECHTZITTING VAN 6 SEPTEMBER 2012

7e KAMER

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - werkloosheid
tegensprekelijk
prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof

in de zaak:

1. RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING, openbare instelling,
met zetel te 1000 BRUSSEL, Keizerslaan, 7,
appellant, vertegenwoordigd door mr. JACOBS C. loco mr. DE
KETELAERE Jacques, advocaat te 3000 LEUVEN, Bondgenotenlaan 155
A

tegen:

1. D K geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. VAN
STEENKISTE Nikolaas, advocaat te 2000 ANTWERPEN, Lange
Nieuwstraat 21-23.

***

*

Na beraad, spreekt het Arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 14-11-2011 door de arbeidsrechtbank te Leuven, 2e kamer (A.R. 09/2113/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 15 december 2011,
- de neergelegde conclusies,

- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd op 13 juni 2012 door advocaat-generaal ANDRE,
- de replieken op dit advies, neergelegd ter griffie op 30 juli 2012 door mevrouw C en op 31 juli 2012 door de RIJKSDIENST VOOR ARBEIDSVOORZIENING,
- de voorgelegde stukken.

***

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 7 juni 2012, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies ter griffie heeft neergelegd, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

***

*

I. DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Mevrouw D vroeg vanaf 1 november 2003 onderbrekingsuitkeringen aan in het raam van het ouderschapsverlof. Zij was op dat ogenblik voltijds tewerkgesteld bij de bvba Abesco Contract als preventieadviseur. Deze uitkeringen werden haar toegekend en zij genoot o.m. uitkeringen in de periode van 1 oktober 2005 tot 31 oktober 2006. De uitkeringen stemden overeen met een loopbaanvermindering van 1/5^e.

Op 1 oktober 2005 heeft mevrouw D, in overeenstemming met haar werkgever, haar prestaties voor deze laatste tijdelijk verminderd tot 30% van een voltijdse arbeidsbetrekking. Tegelijk sloot zij een tweede arbeidsovereenkomst af met de bvba Huntsman Europe, waarvoor zij tijdelijk ging werken a rato van 70%. Bepaald werd dat zij, bij de beëindiging van de samenwerkingsovereenkomst met Huntsman Europe, terug een voltijdse tewerkstelling zou bekomen bij Abesco Contract.

2.

Bij beslissing van 16 januari 2007¹, oordeelde de Gewestelijk directeur van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening het recht op onderbrekingsuitkeringen van mevrouw D te herzien voor de periode van 1 oktober 2005 tot en met 31 oktober 2006. Deze beslissing steunde hierop dat in deze periode mevrouw D niet voltijds tewerkgesteld was bij één enkele werkgever. Bij beslissing van 20 februari 2007 werd het bedrag van de ten onrechte genoten uitkeringen medegedeeld.

---

¹ Deze beslissing werd oorspronkelijk als dusdanig niet voorgelegd, maar over het bestaan ervan waren partijen niet in betwisting. Deze bleek uit de latere documenten zoals de onderbrekingsuitkeringskaart en de beslissing van 20 februari 2007, waarbij het bedrag van de terugvordering wordt medegedeeld. In bijlage bij zijn repliekconclusies op het advies van het Openbaar Ministerie heeft de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening deze beslissing vooralsnog voorgelegd. Vermits, zoals gesteld, de beslissing blijkt uit andere documenten is een heropening der debatten niet noodzakelijk om het hof toe te laten op tegensprekelijke wijze kennis te nemen van de beslissing.

3.
Bij dagvaarding van 15 oktober 2009 heeft mevrouw D de beslissingen van 16 januari 2007 en van 20 februari 2007 betwist voor de arbeidsrechtbank te Leuven. Mevrouw D, die inmiddels onder voorbehoud was overgegaan tot terugbetaling van de door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening toegekende uitkeringen, vorderde verder de veroordeling van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening tot betaling van het bedrag van 1.482,98 €.

Bij vonnis van 14 november 2011, ter kennis gebracht op 18 november 2011, heeft de arbeidsrechtbank te Leuven de vordering ontvankelijk en gegrond verklaard.

4.
Bij verzoekschrift van 15 december 2011 heeft de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening hoger beroep aangetekend tegen het vonnis.

II. DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is regelmatig naar de vorm. Het is ingeleid binnen de maand na de kennisgeving van de bestreden beslissing en is aldus tijdig. Het beroep is ontvankelijk.

III. BEOORDELING.

1.
De eerste rechter was met mevrouw D van mening dat deze in de betwiste periode wel degelijk aanspraak kon maken op loopbaanonderbrekingsuitkeringen. Volgens de arbeidsrechtbank te Leuven diende mevrouw D beschouwd te worden als een voltijdse werknemer en zou de reglementering strijdig zijn met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel, in zoverre het recht op loopbaanonderbrekingsuitkering zou worden geweigerd aan een werknemer die wel voltijds tewerkgesteld was, maar dit in het kader van twee onderscheiden arbeidsovereenkomsten. De eerste rechter was van oordeel dat bij analogie toepassing kon gemaakt worden van een arrest dat terzake gewezen was door het Grondwettelijk Hof op 25 maart 2009.

2.
De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening is van oordeel dat zowel uit artikel 102 en 105 § 1 van de herstellwet van 22 januari 1985 als uit de uitvoeringsbesluiten van 29 oktober 1997 en 2 januari 1991 blijkt dat de loopbaanonderbreking, en bijgevolg de toekenning van onderbrekingsuitkeringen, enkel mogelijk is ten voordele van de werknemer die voltijds tewerkgesteld is, waarbij deze tewerkstelling dient plaats te vinden bij eenzelfde werkgever. Dit laatste wordt afgeleid uit het feit dat de reglementering enkel voorziet dat de loopbaanonderbreking wordt aangevraagd bij "de werkgever".

Volgens de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening kan geen redenering bij analogie worden toegepast met het arrest van het Grondwettelijk Hof van 25 maart 2009 omdat de feitelijke situatie, behandeld door dit arrest essentieel verschillend was. In het arrest van het Grondwettelijk Hof van 25 maart 2009 betrof het twee halftijdse betrekkingen, bij twee verschillende werkgevers, waarbij de werknemer de volledige onderbreking van de arbeidsprestaties gedurende drie maanden had genoten bij één

werkgever en daarna, daarop aansluitend, een volledige onderbreking van de arbeidsprestaties bij de tweede werkgever. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wijst er op dat het Grondwettelijk Hof expliciet gesteld heeft zijn onderzoek te beperken tot deze situatie en de door hem gegeven oplossing ook expliciet argumenteert in functie van deze specifieke situatie. De voorliggende situatie zou daarmee geenszins vergelijkbaar zijn en zou, in tegenstelling met de casus behandeld door het Grondwettelijk Hof wel degelijk tot praktische en organisatorische moeilijkheden leiden, waardoor kan verantwoord worden dat het recht op loopbaanonderbreking beperkt wordt tot de voltijdse tewerkstelling bij één enkele werkgever.

Mevrouw D vraagt de bevestiging van het bestreden vonnis.

3.

Overeenkomstig artikel 102 van de herstelwet van 22 januari 1985 kan een uitkering wordt toegekend aan de werknemer, die met zijn werkgever overeenkomt om zijn arbeidsprestaties te verminderen met 1/5e, 1/4e, 1/3e of 1/2^e van het normale aantal arbeidsuren van een voltijdse betrekking, ofwel toepassing vraagt van een collectieve arbeidsovereenkomst die in een dergelijke regeling voorziet.

Overeenkomstig artikel 105 § 1 van dezelfde herstelwet kan de Koning, bij een in ministerraad overlegd besluit, bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden het recht wordt toegekend op de onderbreking van de beroepsloopbaan en op het verminderen van de arbeidsprestaties, zoals bedoeld in de onderafdelingen 2 en 3. Het recht op een vermindering van de arbeidsprestaties kan, in het kader van deze bepaling, enkel worden toegekend ten belope van 1/5^e of 1/2^e van het normale aantal uren van een voltijdse betrekking.

Overeenkomstig artikel 2 § 1 van het Koninklijk Besluit van 29 oktober 1997 tot invoering van het recht op ouderschapsverlof in het kader van de onderbreking van de beroepsloopbaan, zoals dit van toepassing was op het moment van de terugvorderingsbeslissing, heeft de werknemer, om voor zijn kind te zorgen, het recht om gedurende een periode van 15 maanden zijn arbeidsprestaties deeltijds verder te zetten in de vorm van de vermindering van de tewerkstelling met een 1/5^e, zoals bedoeld in artikel 102 van de (herstel) wet, wanneer hij voltijds is tewerkgesteld; overeenkomstig artikel 4 van hetzelfde Koninklijk Besluit moet werknemer in de 15 maanden die de aanvraag voorafgaan gedurende 12 maanden verbonden zijn geweest met de werkgever die hem tewerkstelt.

4.

Uit de vermelde bepalingen blijkt dat het recht op loopbaanonderbreking enkel voorzien is voor de werknemers in een voltijdse betrekking. Of met een werknemer in een voltijdse betrekking kan gelijkgesteld worden de werknemer die een voltijdse betrekking heeft door de samentelling van twee deeltijdse tewerkstelling, is in het licht van de wettelijke bepalingen minder duidelijk. In zijn arrest nr. 63/2009 van 25 maart 2009 (overweging b.8.2. en B.9) was het Grondwettelijk Hof van oordeel dat door te verwijzen naar een afspraak met "zijn werkgever", de wettelijke bepaling niet de situatie viseert van de werknemer die verschillende deeltijdse betrekkingen cumuleert tot een voltijdse betrekking.

Het Hof was echter van oordeel dat in die interpretatie, en in de casus die hem werd voorgelegd, een dergelijke interpretatie strijdig was met het gelijkheidsbeginsel, doordat het een verschil in behandeling instelde tussen twee categorieën van

werknemers die beiden in feite voltijds zijn tewerkgesteld, zonder dat dit verschil in behandeling verantwoord was.

Alhoewel prima facie de overwegingen van het Grondwettelijk Hof zouden kunnen overgeplaatst worden naar de huidige situatie, kan er echter niet aan voorbijgegaan worden dat het Grondwettelijk Hof uitdrukkelijk verklaard heeft zijn onderzoek te beperken tot het bijzondere geval dat hem werd voorgelegd (overwegingen B.7.1 en B.7.2) en de schending van het gelijkheidsbeginsel ook uitdrukkelijk afleidt uit het specifieke van de casus die hem werd voorgelegd, door te oordelen (overweging B.14):

“ Door werknemers die voltijds worden tewerkgesteld door de cumulatie van twee halftijdse betrekkingen bij twee werkgevers van het voordeel van het recht op halftijds ouderschapsverlof gedurende een periode van zes maanden uit te sluiten, behandelt de in het geding zijnde bepaling werknemers die voltijds zijn tewerkgesteld, om de enkele reden dat zij twee halftijdse betrekkingen hebben, op een andere manier dan de werknemers die voltijds zijn tewerkgesteld bij één enkele werkgever, zonder dat dat verschil in behandeling is verantwoord.

Voor de werknemer die halftijds wordt tewerkgesteld bij twee werkgevers bestaat er immers geen enkele praktische moeilijkheid, nog enig risico dat de goede werking van de onderneming wordt verstoord, waardoor de weigering om gedurende zes maanden een halftijdse ouderschapsverlof en de aan dat verlof verbonden uitkeringen toe te kennen, kan worden verantwoord: het is aldus voor de werknemer mogelijk een ouderschapsverlof van drie maanden af te spreken met één van zijn werkgevers die een halftijdse tewerkstelling, en vervolgens dat ouderschapsverlof aan te vullen met een ouderschapsverlof van drie maanden dat wordt afgesproken met zijn tweede werkgevers.

Aldus moet elk van de werkgevers de vermindering van de arbeidstijd dragen ten belope van de gepresteerde arbeidstijd. De vermindering van de arbeidstijd van de werknemer en de uitkeringen die hem zullen worden gestort zullen aldus dezelfde zijn als mocht hij voltijds zijn tewerkgesteld bij een enkele werkgever”.

5.

Overeenkomstig artikel 26 van de wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof komt het in de regel aan dit hof toe om, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak te doen over de vragen omtrent de schending door een wet van de artikelen van de artikelen van titel II van de Grondwet “ De Belgen en hun rechten”. Er kan geen toepassing gemaakt worden van de uitzonderingen bepaald in art. 26 § 2, 2° van de wet (vraag met een identiek onderwerp) en art. 26 § 4, 4° (vaststelling van een klaarblijkelijke schending, op basis van een vroeger arrest).

Het past dan ook, vooraleer recht te doen ten gronde, een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het eensluidend schriftelijk advies van de heer Jean Jacques André, advocaat-generaal,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk.

Alvorens uitspraak te doen ten gronde, verzendt de zaak naar Grondwettelijk Hof ten einde uitspraak te doen over de volgende prejudiciële vraag:

“ Schenden de artikelen 102 en 105 van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre ze zo worden geïnterpreteerd dat het recht op een uitkering voor loopbaanonderbreking niet kan toegekend worden aan werknemers die wel voltijds tewerkgesteld zijn, maar dit ingevolge de cumulatie van twee deeltijdse arbeidsbetrekkingen bij twee werkgevers van respectievelijk 70% en 30% van een voltijdse arbeidsbetrekking, in achtnemende de omstandigheid dat beide werkgevers op de hoogte waren en akkoord waren met de opsplitsing van een oorspronkelijk voltijdse tewerkstelling in twee deeltijdse tewerkstellingen.”

Houdt de kosten aan.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

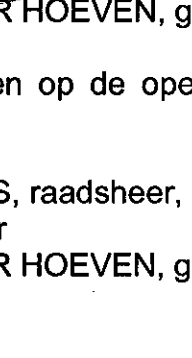
Fernand KENIS,
Christian LAURIERS,
Jean-Pierre VAN CONINGSLOO,
arbeider,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-
griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Jean-Pierre VAN CONINGSLOO

Christian LAURIERS

Fernand KENIS

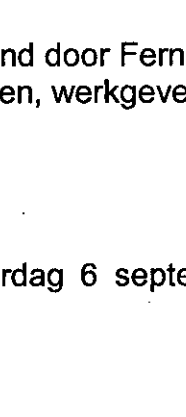
De heer Jean-Pierre VAN CONINGSLOO, raadsheer in sociale zaken, benoemd als werknemer-arbeider, die aan het beraad heeft deelgenomen, verkeert in de onmogelijkheid om het arrest te ondertekenen.
Overeenkomstig art. 785 Ger. W. wordt het arrest ondertekend door Fernand KENIS, raadsheer en Christian LAURIERS, raadsheer in sociale zaken, werkgever.

Sven VAN DER HOEVEN, griffier

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 6 september 2012 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Sven VAN DER HOEVEN

Fernand KENIS

